

Smieciowe ubrania

czyli

jak nie dać się
zatruci modzie
NA
MARNOWANIE

praktyczny poradnik

ŚMIECIOWE UBRANIA -

*jak nie dać się zatruć modzie
na marnowanie?*

Szybka moda przypomina fastfood. Jest tania, uzależnia i szkodzi środowisku. Jej skutkiem są tony nikomu niepotrzebnych ubrań, które trafiają na składowiska śmieci lub do krajów globalnego Południa niszcząc ich gospodarkę.

Milenko Bokan via Getty Images

CZY MOGĘ COŚ Z TYM ZROBIĆ?

Każdy może. My podpowiemy Ci, w jaki sposób nie dać się modzie na marnowanie i zrobić coś dobrego dla środowiska.

Czy wiesz, że w Polsce wyrzucamy ponad 2,5 miliona ton odpadów rocznie? Większość z nich to odzież ze sztucznych materiałów, które będą się rozkładać kilkaset lat.

ALE O CO CHODZI Z TYMI UBRANIAMI?

szybka moda

OSOBOM ZATRUDNIONYM W FABRYKACH UBRAN PŁACI SIĘ MNIEJ

Jaki wpływ na osoby szyjące nasze ubrania ma rosnący trend „szybkiej mody”? Wyobraź sobie, że sieciówka, która dotychczas wypuszczała na rynek jedną lub dwie kolekcje na sezon, teraz wymienia ciuchy w sklepach co dwa tygodnie. Czy to się nam opłaca? Nie, gdyż w efekcie dostajemy tanie ubrania złej jakości. A w dodatku, poddawani presji czasu i presji cenowej właściciele fabryk płacą swoim pracownikom coraz

mniej. Na tyle mało, że często nie wystarcza im na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Mimo kilkunastu godzin pracy dziennie w niebezpiecznych warunkach, niedożywione pracownice mdleją przy maszynach, a kupno lekarstw jest prawdziwym luksusem.

NA SKŁADOWISKACH ROSNĄ GÓRY ŚMIECIOWEJ ODZIEŻY

szybka moda

Czy wiesz, że jeansy*, które masz w tym momencie na sobie znajdują się właśnie w połowie swojego życia? Prawdopodobnie powstały w Bangladeszu albo w Kambodży. Uszyta je szwaczka, która za Twoje spodnie dostała równowartość 50 groszy. Prosto z fabryki dotarły do sklepu jednej z sieciówek, gdzie zawieszona na eleganckim wieszaku wpadły Ci w oko. Założyłaś je kilkanaście razy; na imprezę, do pracy, na spacer. Po kilku miesiącach kupisz nowe spodnie, a te stare trafią do śmieci lub do kontenera na używaną odzież. Czy wiesz co się z nimi dalej stanie? Jeśli Twoje spodnie wylądują na wysypisku czeka je smutny los. Te wyprodukowane z włókien pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego rozłożą się, produkując metan. Ubrania z włókien syntetycznych zachowają się jak plastik, czyli będą rozkładać się kilkaset lat.

* lub sukienka, T-shirt czy garnitur. Niepotrzebne skreślić ;)

PODZIAŁ WŁÓKIEN

 ROŚLINNE	bawełna, len, wiskoza, lyocell
 ZWIERZĘCE	jedwab, wełna
 SYNTECZNE	elastan, poliester, poliamid, microfibra, akryl

GDZIE LĄDUJĄ NASZE UBRANIA?

szybka moda

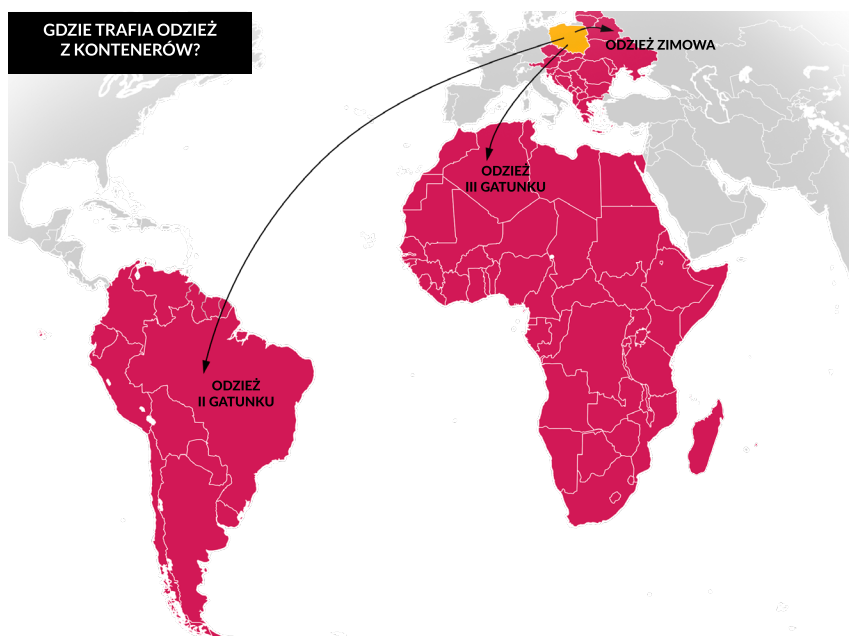
KATASTROFA DLA GOSPODAREK KRAJÓW GLOBALNEGO POŁUDNIA

Jeśli oddasz gdzieś swoje ubrania, prawdopodobnie część z nich zostanie sprzedana w sklepie z odzieżą z drugiej ręki. Ponad połowa zostanie jednak wysłana do Afryki, Ameryki Południowej czy Europy Wschodniej. Kraje Ameryki Południowej dostaną ubrania ze średniej półki, do Europy Wschodniej dotrą ubrania zimowe, a do krajów afrykańskich te, których nikt inny już nie będzie chciał. Ciuchy z Polski dostaną się najprawdopodobniej do Azji i Afryki. Jakie będą tego skutki? Kryzys przemysłu tekstylnego w tych krajach i załamanie lokalnych gałęzi gospodarki.

W 2004 roku aż 81% ubrań zakupionych w Ugandzie było ubraniami z drugiej ręki.

GDZIE TRAFIA ODZIEŻ Z KONTENERÓW?

CO MOŻESZ ZROBIĆ BY NIE DAĆ SIĘ MODZIE NA MARNOWANIE?

Jesteś zapalonym sportowcem, szalejesz na rowerze i zdarza Ci się zrobić dziurę w ulubionym podkoszulku? Jesteś mistrzem kuchni i plamy z sosu to Twoja codzienność? Możesz naszyć na plamę lub dziurę zabawną aplikację lub przerobić T-shirt na torbę na zakupy.

Daj się porwać modzie na naprawianie! Zepsuł Ci się zamek w spódnicy? Odkleił się obcas? Nie skazuj chorych ubrań na koszt! Zaprowadź do krawca lub szewca, a jeśli sama umiesz, napraw swój ciuch i pochwal się znajomym.

Lubisz swoją zieloną sukienkę, ale znajomi widzieli Cię w niej już kilkanaście razy? To nie problem! Chwal się swoim odpowiedzialnym podejściem do mody i bądź dumna ze swoich ciuchów.

Marzą Ci się krótkie szorty? Nie kupuj nowych, weź nożyczki i zrób z dziurawych lub za krótkich spodni, oryginalne spodenki.

Masz ochotę na odświeżenie garderoby? Wymień się z koleżanką lub kolegą. Zaproś grupę przyjaciół do domu, pokaż im swoje skarby i znajdź coś dla siebie. Nie jesteś towarzyską? Poszukaj w serwisach społecznościowych grup, na których można wymieniać się nie tylko ciuchami. Może ktoś kupić za małe buty i teraz chciałby je wymienić za tabliczkę czekolady?

sharing is caring

Wole wycieczkę niż nową kurtkę!

Myśl więcej, kupuj mniej! Czy kolejna koszula w przepełnionej szafie naprawdę jest Ci potrzebna? Staraj się wybierać ubrania lepszej jakości. Posłużą Ci na dłużej i nie będziesz musiała tak często kupować nowych. Bądź odzieżową minimalistką, nie potrzebujesz kolejnych butów, sukienki czy spodni. Kilka zaoszczędzonych stówek wydaj na weekendową wycieczkę.

CO MOŻESZ ZROBIĆ BY NIE DAĆ SIĘ MODZIE NA MARNOWANIE?

Masz ochotę zaszaleć i zmienić styl, ale nie wiesz jak się będziesz czuła w nowych ciuchach? Wybierasz się na bal przebierańców i chciałabyś włożyć coś retro? Second hand to Twój przyjaciel! W sklepach z odzieżą z drugiej ręki i z ubraniami vintage możesz znaleźć sporo modowych perełek, dzięki którym wyróżnisz się z tłumu i jednocześnie dasz nowe życie starszym ciuchom.

**SECOND
HAND**

Noś na dwie strony! Dwustronne ubrania wracają do łask. Takie ubrania pozwalają Ci na większą dowolność i są bardziej przyjazne środowisku. Można je rzadziej prać, bo jeśli się ubrudzą, to wystarczy je tylko przewrócić na drugą stronę. Dwustronność sprawdza się zwłaszcza w przypadku ubrań dla dzieci, dla których plamy to codzienność. Dodatkową zaletą ubrań dwustronnych jest możliwość urozmaicania ich poprzez odwijanie rękawów czy nogawek, co czyni ubrania jeszcze bardziej ciekawymi.

Pomyśl o ubraniach wielofunkcyjnych. Co powiesz na ubranie,

które może być taką odzieżową amfibią: jednocześnie sukienką, szalem, spódnicą, swetrem oraz bluzką? Odzież wielofunkcyjna to nie tylko ukłon w stronę środowiska naturalnego (zmniejszenie zanieczyszczeń i odpadów związane z ograniczeniem produkcji), ale także wygodne i praktyczne rozwiązanie dla Ciebie, bo możesz nosić dany ubiór na wiele sposobów.

Wybieraj ciuchy, które się nie zestarzeją. Ubrania nie ulegające trendom, takie jak np. jeansy czy „mała czarna” służą dłużej i zastępują wiele ubrań sezonowych. Dzięki ich nieprzemijalności i uniwersalności zostaną z Tobą przez wiele sezonów, ograniczając ilość odpadów. Takie ubrania przydadzą się na różne okoliczności, w związku z czym przyczyniają się do ograniczenia negatywnych efektów nadprodukcji odzieży.

JAK BYĆ ODPOWIEDZIALNYM KONSUMENTEM?

1

ZNUZIŁA CI SIĘ TWOJA SPÓDNICA, CO ROBISZ?

WYRZUCAM NA ŚMIETNIK

ODDAJĘ/ WYMIENIAM SIĘ Z KOLEŻANKĄ

ODDAJĘ DO KONTENERA

2

KOT WYGRYZŁ CI DZIURĘ W SPÓDNICY, CO ROBISZ?

WYRZUCAM KOTA

NASZYWAM NA DZIURCE APLIKACJĘ

WYRZUCAM SPÓDNICĘ DO ŚMIECI

3

NIE MOŻESZ JUŻ PATRZEĆ NA SWOJĄ BRĄZOWĄ KURTKE Z ZESZŁEGO ROKU. CO ROBISZ?

WYMIENIAM SIĘ Z KOLEŻANKĄ, KTÓREJ ZNUZIŁ SIĘ JEJ PIĘKNY ZIELONY PŁASZCZYK

PRZERABIAM KURTKE NA LEGOWISKO DLA PSA

WYRZUCAM DO ŚMIECI

4

CZY POSZŁABYŚ NA IMPREZĘ DWA RAZY W TEJ SAMEJ ULUBIONEJ SUKIENCIE, KTÓRA ŚWIETNIE NA TOBIE LEŻY?

NIGDY! NA IMPREZE ZAWSZE KUPUJĘ NOWE CIUCHY

NIE DOTYCZY - NIĘ CHODZĘ NA IMPREZY, WOLĘ GŁASKAĆ KOTA

NIE ZAWRACAM SOBIE GŁOWY WĄTPLIWOŚCIAMI, IDE W TYM, W CZYM MI NAJWYGODNIEJ

CHYBA PODCZAS CZYTANIA UCIEŁAŚ SOBIE DRZEMKĘ. WRÓĆ NA PIERWSZĄ STRONĘ I PRZECZYTAJ JESZCZE RAZ.

NIE WIADOMO, CZY JESTEŚ ODPOWIEDZIALNĄ KONSUMENTKĄ, ALE POPIERAMY GŁASKANIE KOTA.

PIĄTECZKA! WYGLĄDA NA TO, ŻE JESTEŚ ODPOWIEDZIALNĄ KONSUMENTKĄ, TAK TRZYMAĆ!

Konsekwentnie i na różne sposoby poddajemy refleksji nawyki konsumenckie polskiego społeczeństwa, po to, by świat, w którym żyjemy stawał się czystszy, bardziej sprawiedliwy, bezpieczniejszy i lepszy.

Dołącz do nas! Tylko wsparcie takich osób jak Ty nadaje naszym działaniom sens. Stań się częścią czegoś fajnego. Włącz się w kampanie, akcje uliczne, zbieraj z nami podpisy, prowadź zajęcia z młodzieżą.

Jeżeli masz pytania - napisz do nas:
info@ekonsument.pl

ekonsument.pl

facebook.com/kupujodpowiedzialnie

instagram.com/kupujodpowiedzialnie

Porada „Śmieciowe ubrania, czyli jak nie dać się zatruci mądzie na marnowanie” jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Kupuj Odpowiedzialnie. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2019. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej.

Wyprodukowano na papierze ekologicznym

Publikacja jest współfinansowana w ramach polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

www.polskapomoc.gov.pl

